

Seria: REKOMENDACJE PRZYDATNOŚCI

Rekomendacja przydatności do stosowania w ochronie przeciwpożarowej RP-0003/2017

Centrum Naukowo – Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej
Państwowy Instytut Badawczy na wniosek:

F. PUH WATRA Sp. z o.o.
ul. Gronowa 22/1215
61-655 Poznań

na podstawie oceny testowanego rozwiązania udziela rekomendacji przydatności do
stosowania w ochronie przeciwpożarowej rozwiązania:

**Rozwiązanie techniczno-organizacyjne dostępu do budynku dla
służb ratowniczych z wykorzystaniem Kasy Strąży Pożarnej**
realizowanego przez: F. PUH WATRA Sp. z o.o.
ul. Gronowa 22/1215
61-655 Poznań

Termin ważności
bezterminowo

Z-ca Dyrektora
ds. certyfikacji i dopuszczeń

Zboina
bryg. dr inż. Jacek Zboina

Józefów, 12 czerwca 2017 r.

Rekomendacja Przydatności CNBOP-PIB nr RP-0003/2017 zawiera 15 stron. Tekst Rekomendacji Przydatności można kopiować tylko w całości. Kopiowanie, publikowanie lub upowszechnianie w każdej innej formie (również elektronicznej) fragmentów Rekomendacji Przydatności wymaga pisemnego uzgodnienia z Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwpożarowej - Państwowym Instytutem Badawczym.

SPIS TREŚCI

- 1. PRZEDMIOT REKOMENDACJI**
  - 1.1 Ogólna charakterystyka techniczna rozwiązania
  - 1.2 Oznakowanie
- 2. PRZEZNACZENIE, ZAKRES I WARUNKI STOSOWANIA**
  - 2.1 Przeznaczenie
  - 2.2 Zakres i warunki stosowania, ograniczenia
  - 2.3 Użytkowanie
- 3. TESTOWANIE ROZWIĄZANIA**
  - 3.1 Ocena przydatności rozwiązania do testowania
  - 3.2 Program i przebieg testowania
  - 3.3 Ocena testowanego rozwiązania
- 4. ZNAKOWANIE ROZWIĄZANIA ZNAKEM TESTOWANIE REKOMENDACJA**
  - 4.1 Zasady ogólne
  - 4.2 Wzór znaku TESTOWANIE REKOMENDACJA
- 5. USTALENIA FORMALNE**
- 6. TERMIN WAŻNOŚCI**

*Wersja rekomendacji tylko do wglądu.
Umieszczona na stronie www.cnbop.pl za zgodą właściciela.
Posiadanie tej wersji rekomendacji nie upoważnia do jej stosowania.*

POSTANOWIENIA OGÓLNE I TECHNICZNE

1. PRZEDMIOT REKOMENDACJI

1.1 Ogólna charakterystyka techniczna rozwiązania

Przedmiotem niniejszej rekomendacji jest **Rozwiązanie techniczno-organizacyjne dostępu do budynku dla służb ratowniczych z wykorzystaniem Kasety Straży Pożarnej**.

Podstawowym celem tego rozwiązania jest umożliwienie straży pożarnej sprawnego wejścia do placówki banku w przypadku wystąpienia pożaru lub innego zagrożenia wymagającego dostępu do pomieszczeń w obiekcie w czasie, gdy personel placówki jest nieobecny. Opisane rozwiązanie ma na celu zapewnienie możliwości wejścia do wskazanych pomieszczeń placówki ratownikom wg. uzgodnionych procedur z wykorzystaniem dedykowanych rozwiązań technicznych. Rozwiązania te stanowią udogodnienia dla straży pożarnej a także właściciela, zarządcy i/lub użytkownika placówki.

Analizując możliwe rozwiązania organizacyjno-techniczne wzięto pod uwagę:

- funkcjonujące w danym obiekcie systemy zabezpieczeń jak (w tym przeciwpożarowych):
  - systemy sygnalizacji włamania i napadu;
  - systemy sygnalizacji pożarowej;
  - system transmisji alarmów pożarowych i sygnałów uszkodzeniowych;
  - systemy kontroli dostępu.
- organizację pracy i ochrony fizycznej danego obiektu, z uwzględnieniem specyfiki placówki banku.

Po dokonaniu analizy przyjęto dedykowane rozwiązanie polegające na zastosowaniu Kasety Straży Pożarnej.

Kaseta na klucze – podstawowe informacje

Kaseta pancerna zawierająca dwa niezależne zamki, elektroniczny i mechaniczny, w której mogą być przechowywane klucze umożliwiające dostęp do obiektu. Otwarcie zamka elektronicznego może być wyzwolone sygnałem z systemu sygnalizacji pożarowej. Otwarcie zamka mechanicznego następuje poprzez użycie odpowiedniego klucza przez funkcjonariusza PSP.

Przedmiotowa kaseta może być zastosowana w kilku konfiguracjach sprzętowo – organizacyjnych z uwzględnieniem funkcjonujących w placówce systemów:

- sygnalizacji pożarowej;
- sygnalizacji włamania i napadu;
- kontroli dostępu.

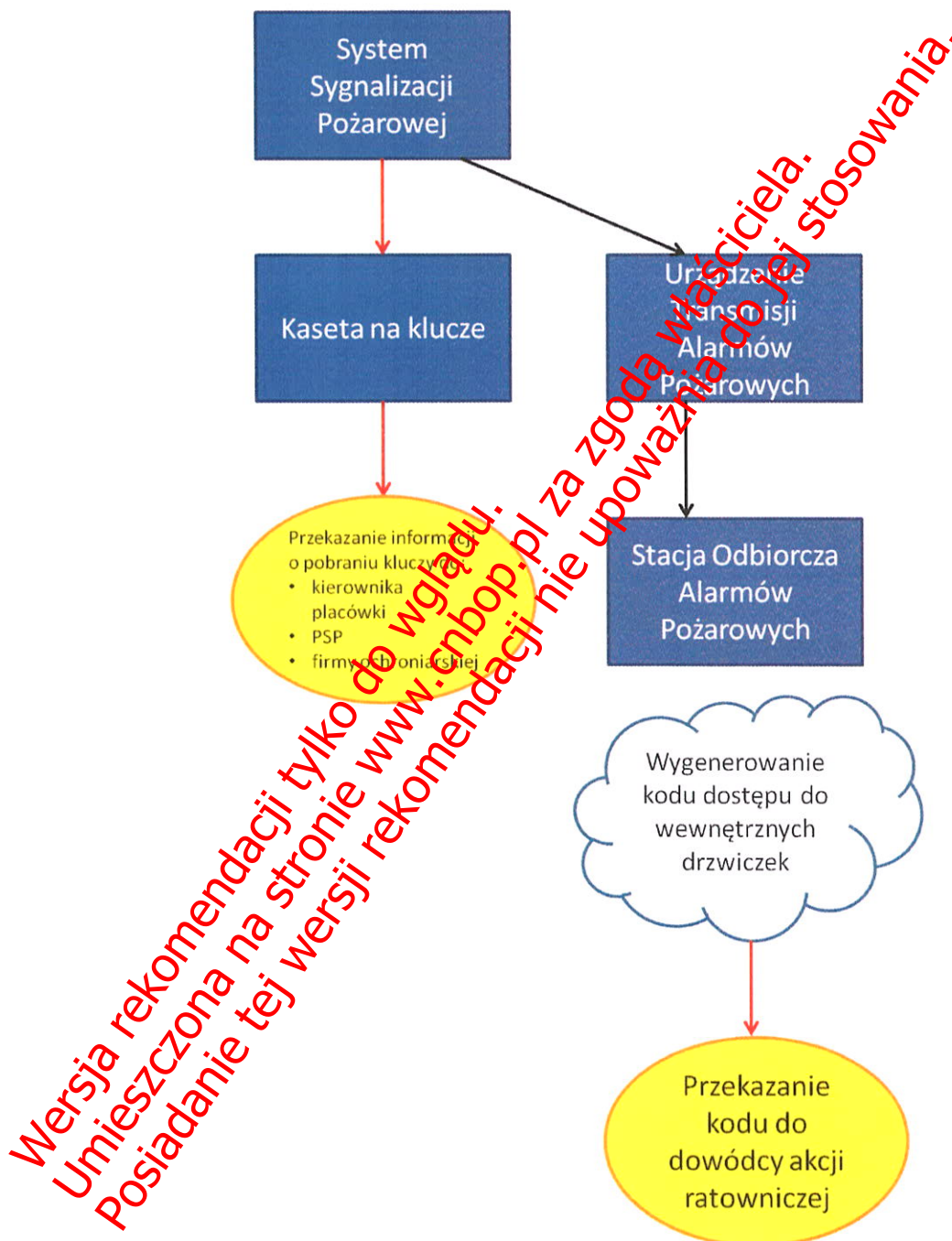
Rozwiązanie kasety na klucze, może być dostosowywane do indywidualnych potrzeb i wymagań, w tym zapewnienia oczekiwanego poziomu dostępu. Możliwe jest również stosowanie rozwiązań alternatywnych jak kody, czytniki itp.

Opis działania

Po wykryciu pożaru w placówce przez system sygnalizacji pożarowej następuje wysłanie sygnału alarmowego (alarm pożarowy II stopnia) poprzez UTA do SOAP w Komendzie Miejskiej PSP w Lesznie, jednocześnie CSP wysyła sygnał do otwarcia elektronicznego zamka w kasecie na klucze (drzwi zewnętrzne). Następnie poprzez uprawnionego operatora zostanie wygenerowany kod dostępu do otwarcia wewnętrznych drzwiczek KSP. Po przekazaniu kodu oraz poprawnym jego

wprowadzeniu przez Dowódcę Akcji Ratowniczej drzwi wewnętrzne KSP zostaną zwolnione, a po otwarciu strażacy uzyskają dostęp do przechowywanych kluczy do chronionego obiektu. Operator systemu monitoringu pożarowego informuje wskazane osoby o zaistniałym zdarzeniu np. kierownika placówki banku, firmę ochroniarską.

Co obrazuje poniższy schemat ideowy.

Rysunek 1 Rozwiązanie zastosowane w placówce Bank Polski S.A. Oddział I w Lesznie, ul. Sikorskiego 7A, 64-100 Leszno.

KASETA STRAŻY POŻARNEJ Z KLAWIATURĄ NUMERYCZNĄ KRUSE 500110

Kaseta Straży Pożarnej zapewnia w razie potrzeby szybki dostęp do kluczy. Klucze do obiektu zabezpieczone są poprzez kod, który jest generowany na żądanie.

Kaseta posiada:

- elementy konstrukcyjne wykonane są ze stali szlachetnej,
- zabezpieczenie przed przewierceniem, uniemożliwiające przewiercenie zewnętrznych drzwiczek bez zgłoszenia,
- zabezpieczenie elektroniczne, zapobiegające podważeniu zewnętrznych drzwiczek bez uruchomienia alarmu,
- Stopień ochrony obudowy IP44, specjalnie zaprojektowaną obudowę i zintegrowane ogrzewanie, które zapewnia możliwość dostępu w zróżnicowanych warunkach pogodowych,
- Zabezpieczenie przeciw sabotażowe; każdy rodzaj manipulowania przy zamku wywołuje alarm; uszkodzenie płaszczki obudowy kasety wywołuje alarm Centrali SSWIN,
- Możliwość poprawnej pracy w temperaturach od -23 do $+50$ °C.

Kaseta Straży Pożarnej z klawiaturą numeryczną na 3 klucze. Konstrukcja modułowa umożliwia szybkie wykonanie prac konserwacyjnych. Wszystkie elementy konstrukcyjne wyposażone są w złącza wtykowe, dlatego przy montażu kasety nie jest potrzebne lutowanie. Układ elektroniczny oraz przyłącza znajdują się na jednej płycie.

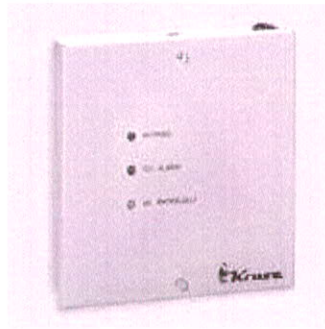
Rysunek 2. Kaseta Straży Pożarnej z klawiaturą numeryczną

ADAPTER KRUSE SPA4

Uniwersalny adapter dla Kasety Straży Pożarnej (KSP), stanowi połączenie między urządzeniem sygnalizującym pożar (Centralą Sygnalizacji Pożaru), a Kasetą Straży Pożarnej przechowującą klucze. Odblokowuje zewnętrzne drzwi KSP w alarmie pożarowym II stopnia wygenerowanym przez Centralę Systemu Sygnalizacji Pożarowej. Adapter jest miejscem podłączenia zewnętrznego zasilania oraz połączenia Kasety Straży Pożarnej z System Sygnalizacji Włamania i Napadu w celu monitorowania stanu pracy kasety. Urządzenie wyposażone jest w widoczne z zewnątrz 3 diody oraz przełącznik test/reset.

Wyswietlacz i urządzenia:

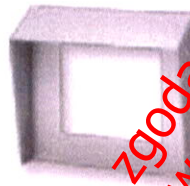
- Czerwona dioda LED – przerwa obwodu monitorowania kluczy, brak kluczy w urządzeniu,
- Żółta dioda LED - Kaseta Straży Pożarnej odblokowana, drzwi zewnętrzne otwarte,
- Zielona dioda LED – urządzenie sprawne w stanie gotowości, zablokowane drzwi,
- Przycisk "Test" sprawdzanie linii monitoringu KSP,
- Przycisk "Reset" przywraca linię monitorowania KSP.

Rysunek 3. Adapter SDA4

OSŁONA PRZECIWDZESZCZOWA

Ościeżnica z osłoną przeciwdeszczową o wymiarach wys. 350 mm x szer. 315 mm

Rysunek 4. Osłona przeciwdeszczowa

ZASILACZ BUFOROWY

Zasilacz buforowy AWZ300 przeznaczony jest do nieprzerwanego zasilania urządzeń systemów alarmowych wymagających stabilizowanego napięcia 12V DC (+/-15%).

Zastosowany w urządzeniu liniowy układ stabilizacyjny dostarcza napięcia o mniejszym poziomie szumów i krótszym czasie odpowiedzi na zakłócenie, niż w przypadku stosowania stabilizatora impulsowego.

Zasilacz dostarcza napięcia przy pracy buforowej $U_{out} = 12,8V \div 13,8V$ DC o sumarycznej wydajności prądowej:

1. Prąd wyjściowy 3A (bez akumulatora),
2. Prąd wyjściowy 2,3A+0,7A ładowanie akumulatora. Sumaryczny prąd odbiorników +akumulator wynosi max 3A. W przypadku zaniku napięcia sieciowego następuje natychmiastowe przełączenie na zasilanie akumulatorowe.

Zasilacz umieszczony jest w obudowie metalowej z miejscem na akumulator 17Ah/12V. Zasilacz wyposażony jest w mikroprzełącznik (TAMPER) sygnalizujący otwarcie drzwiczek (czołówki).

Rysunek 5. Zasilacz buforowy AWZ300.

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ I MATERIAŁÓW

Lp.	Opis	Nr katalogowy, Typ	Ilość
1	Kaseta Straży Pożarnej z klawiaturą numeryczną	900110	1 szt.
2	Ośłona przeciwdeszczowa maxi	500256	1 szt.
3	Adapter SDA4	501001	1 szt.
4	Zasilacz buforowy	AWZ300	1 szt.
5	Akumulator Europower	17Ah, 12V	1 szt.
6	Kabel Bitner	YnTKSYekw 1x2x0,8	1 kpl.
7	Kabel Bitner	YnTKSYekw 2x2x0,8	1 kpl.
8	Kabel Helukabel	JZ500 10x0,75	1 kpl.
9	Kabel Bitner	OMY 3x1,5	1 kpl.

LOKALIZACJA KASETY STRAŻY POŻARNEJ

Kaseta Straży Pożarnej umożliwiającą szybki dostęp Państwowej Straży Pożarnej do budynku oddziału Banku w Lesznie przy ul. Sikorskiego, na działce nr 35/13 w przypadku powstania pożaru na obiekcie zamontowana jest na ścianie zewnętrznej, elewacja południowa budynku – od strony głównego wejścia do budynku na wysokości 150 cm nad poziomem chodnika.

OPIS DZIAŁANIA KASETY STRAŻY POŻARNEJ

W przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego, które osiągnie stan alarmu II stopnia centrala sygnalizacji pożarowej automatycznie prześle sygnał pożarowy do Stacji Odbiorczej Alarmów Pożarowych Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lesznie oraz poprzez Adapter SDA4 zwolniony zostanie rygiel drzwiczek zewnętrznych Kasety Straży Pożarnej. Uruchomiona zostanie sygnalizacja optyczna miejsca zainstalowania Kasety Straży Pożarnej, miejsca zainstalowania Centrali Sygnalizacji Pożarowej oraz drzwi dostępowych do obiektu - sygnalizatory optyczne koloru czerwonego. Na panelu adaptera SDA4 zapali się żółta dioda oznajmująca otwarcie zewnętrznych drzwiczek. Następnie poprzez uprawnionego operatora zostanie wygenerowany kod dostępu do otwarcia wewnętrznych drzwiczek KSP. Po przekazaniu kodu oraz poprawnym jego wprowadzeniu (zgodnie z poniższą procedurą) przez dowódcę zespołu ratowników PSP drzwiczki wewnętrzne KSP

zostaną zwolnione, a po otwarciu uzyska dostęp do przechowywanych kluczy do chronionego obiektu.

Procedura wprowadzenia kodu dostępu do otwarcia drzwiczek wewnętrznych KSP.

Wygenerowany 6 cyfrowy kod wpisujemy w postaci:

* Cyfra, Cyfra, Cyfra, Cyfra, Cyfra, Cyfra #

2. PRZEZNACZENIE, ZAKRES I WARUNKI STOSOWANIA

2.1 Przeznaczenie

Rozwiązanie techniczno-organizacyjne dostępu do budynku dla służb ratowniczych z wykorzystaniem Kasety Straży Pożarnej przeznaczone jest do bezpiecznego przechowywania kluczy do obiektu, w którym nie funkcjonuje 24-godzinna ochrona. Rozwiązanie zapewnia szybki i bezinwazyjny dostęp służb ratowniczych do budynku.

2.2 Zakres i warunki stosowania, ograniczenia

Opisane rozwiązanie może być stosowane w Placówce banku PKO Bank Polski S.A. Oddział I w Lesznie, ul. Sikorskiego 7A, 64-100 Leszno z zachowaniem następujących warunków:

- rozwiązanie powinno zawierać elementy i zasady działania opisane w pkt. 1 niniejszej rekomendacji,
- należy stosować procedury postępowania uzgodnione przez KM PSP w Lesznie, PKO BP i F. PUH WATRA,
- każda zmiana w instalacji Kasety Straży Pożarnej może być wprowadzona po uprzedniej akceptacji CNBOP-PIB.

*Wersja rekomendacji tylko do wglądu.
Umieszczona na stronie www.cnbop.pl za zgodą właściciela.
Posiadanie tej wersji rekomendacji nie upoważnia do jej stosowania.*

3. TESTOWANIE ROZWIĄZANIA

3.1 Ocena przydatności rozwiązania do testowania

Rozwiązanie techniczno-organizacyjne dostępu do budynku dla służb ratowniczych z wykorzystaniem Kasy Strazy Pożarnej nie jest objęte obowiązkiem uzyskania dopuszczenia do użytkowania¹.

Na podstawie §2 procedury testowania, po analizie dokumentacji technicznej przedmiotowego rozwiązania załączonej do wniosku o przeprowadzenie testowania wyrobu innowacyjnego, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej – Państwowy Instytut Badawczy (CNBOP-PIB) pozytywnie oceniło możliwość testowania **rozwiązania techniczno-organizacyjnego dostępu do budynku dla służb ratowniczych z wykorzystaniem Kasy Strazy Pożarnej** w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

3.2 Program i przebieg testowania

Testowanie **rozwiązania techniczno-organizacyjnego dostępu do budynku dla służb ratowniczych z wykorzystaniem Kasy Strazy Pożarnej** odbywało się zgodnie z programem testowania zatwierdzonym przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w Jednostce Testującej wytypowanej przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Testowanie odbyło się w dniu **17.05.2017** r.

Celem testowania była:

1. Ocena możliwości wykorzystania rozwiązania do uzyskania szybkiego dostępu do zamkniętego budynku, przeprowadzenia rozpoznania i zdania budynku wyznaczonemu podmiotowi po zakończeniu działań,
2. Ocena możliwości sprawnej realizacji ustalonych procedur postępowania.

Praktyczne testowanie wyrobu odbyło się w ramach ćwiczeń w placówce Banku PKO BP przy ulicy Sikorskiego 7A w Lesznie, w której zainstalowane jest rozwiązanie techniczno-organizacyjne dostępu do budynku dla służb ratowniczych z wykorzystaniem Kasy Strazy Pożarnej.

Poprzez wciśnięcie ROP w budynku zasymulowano pożar i wzbudzono alarm pożarowy w obiekcie. Na miejsce zadysponowane zastęp GCBA 5/242 JRG PSP w Lesznie. Dowódca po przybyciu na miejsce pobrał klucze do obiektu z „kasy strazy pożarnej”. Strażacy weszli do wnętrza budynku i dokonali rozpoznania. Na miejsce przybyła grupa interwencyjna Agencji Ochrony Pewność, której zdano budynek.

¹ zgodnie z Art. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 1340 z poz. zm.)

Wersja rekomendacji tylko do wglądu.
Umieszczona na stronie www.cnbop.pl za zgodą właściciela.
Posiadanie tej wersji rekomendacji nie upoważnia do jej stosowania.

Fotografie 6 – 10 Kolejne etapy otwierania KSP przez strażaków przybyłych na miejsce zdarzenia i uzyskanie dostępu do kluczy do budynku

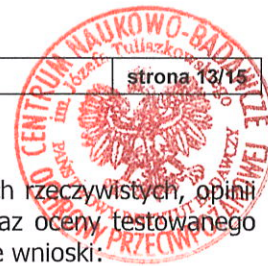
Fotografia 11 Otwieranie drzwi do budynku przy pomocy klucza pobranego z KSP

Wersja rekomendacji tylko do wglądu.
Umieszczona na stronie www.cnbop.pl za zgodą właściciela.
Posiadanie tej wersji rekomendacji nie upoważnia do jej stosowania.

Fotografia 12 - 13. Wezwanie budynku Grupie Interwencyjnej Agencji Ochrony

Wersja rekomendacji tylko do wglądu.
Umieszczona na stronie www.cnbop.pl za zgodą właściciela.
Posiadanie tej wersji rekomendacji nie upoważnia do jej stosowania.

3.3 Ocena testowanego rozwiązania

Na podstawie przeprowadzonych ćwiczeń praktycznych i działań w warunkach rzeczywistych, opinii zebranych wśród uczestników ćwiczeń, zebranego materiału zdjęciowego oraz oceny testowanego rozwiązania sporządzonej przez Jednostkę Testującą stwierdza się następujące wnioski:

Rozwiązanie spełnia oczekiwania PSP w zakresie uzyskania dostępu do budynku. Należy zadbać o to, aby dostęp do zamkniętych pomieszczeń był również możliwy do osiągnięcia w szybkim czasie – odpowiednie oznakowanie drzwi, kluczy, dostępność kluczy do pomieszczeń, dokumentacji budynku.

Zalety rozwiązania:

- rozwiązanie zapewnia szybki i bezinwazyjny dostęp służb ratowniczych do budynku,
- rozwiązanie ogranicza szkody związane z interwencją strażaków - wyważanie drzwi, okien, krat itp.

Uwagi i ograniczenia rozwiązania:

- strażacy w pierwszej fazie działają bez udziału pracowników budynku – ogranicza to możliwość szybkiego pozyskania informacji niezbędnych dla powodzenia prowadzonych działań,
- system ten wymaga od strażaków dobrej znajomości obiektu i umiejętności szybkiego korzystania z dokumentacji,
- dokumentacja budynku powinna być dostępna w oznakowanym miejscu widocznym po wejściu do budynku.

*Wersja rekomendacji tylko do wglądu.
Umieszczona na stronie www.cnbop.pl za zgodą właściciela.
Posiadanie tej wersji rekomendacji nie upoważnia do jej stosowania.*

4. ZNAKOWANIE ROZWIĄZANIA ZNAKIEM TESTOWANIE REKOMENDACJA

4.1 Zasady ogólne

Wnioskujący może oznakować rozwiązanie objęty niniejszą Rekomendacją CNBOP-PIB znakiem TESTOWANIE REKOMENDACJA, którego wzór przedstawiono w punkcie 4.2.

Znak TESTOWANIE REKOMENDACJA można umieścić:

- bezpośrednio na rozwiązaniu albo na etykiecie przymocowanej do niego w sposób widoczny, czytelny i niedający się usunąć. Poniżej znaku należy umieścić numer niniejszej Rekomendacji Przydatności.
- Jeżeli nie jest możliwe technicznie oznakowanie rozwiązania w sposób określony powyżej, znak umieszcza się na opakowaniu jednostkowym lub opakowaniu zbiorczym rozwiązania albo na dokumentach handlowych towarzyszących temu rozwiązaniu, i/lub karcie katalogowej rozwiązania, instrukcji obsługi rozwiązania i innych dokumentach handlowych towarzyszących temu rozwiązaniu.

4.2 Wzór znaku TESTOWANIE REKOMENDACJA

*Wersja rekomendacji tylko do wglądu.
Umieszczona na stronie www.cnbop.pl za zgodą właściciela.
Posiadanie tej wersji rekomendacji nie upoważnia do jej stosowania.*

5. USTALENIA FORMALNE

- 5.1** Testowanie rozwiązania odbywało się zgodnie z Procedurą testowania wyrobów innowacyjnych wydanie 2 z dnia 12 marca 2015 r.
- 5.2** Rekomendacja Przydatności CNBOP-PIB nr **RP-0003/2017** została wydana na wniosek o przeprowadzenie testowania wyrobu innowacyjnego zarejestrowany pod numerem **010/T/DA/2015** i jest dokumentem dobrowolnym stwierdzającym przydatność rozwiązania do stosowania w ochronie przeciwpożarowej w zakresie wynikającym z postanowień niniejszej Rekomendacji.
- 5.3** Rekomendacja Przydatności CNBOP-PIB nr **RP-0003/2017** potwierdza przydatność rozwiązania takiego jaki jest przez Producenta realizowane i zgłoszone do testowania.
- 5.4** Rekomendacja Przydatności nie jest dokumentem upoważniającym do oznakowania rozwiązania innym znakiem niż przedstawiony w punkcie 4 niniejszej Rekomendacji.
- 5.5** Rekomendacja Przydatności nie zwalnia producenta od odpowiedzialności za jakość rozwiązania.
- 5.6** Gwarancji na rozwiązanie, którego dotyczy niniejsza Rekomendacja Przydatności zobowiązany jest udzielić Producent na podstawie odrębnych przepisów.
- 5.7** W treści wydawanych prospektów i ogłoszeń oraz innych dokumentów związanych z rozwiązaniem, którego dotyczy niniejsza Rekomendacja Przydatności, należy umieszczać informację o udzielonej temu rozwiązaniu Rekomendacji Przydatności CNBOP-PIB nr **RP-0003/2017**.
- 5.8** Rekomendacja Przydatności CNBOP-PIB nie narusza uprawnień wynikających z przepisów o ochronie własności przemysłowej, a w szczególności ogłoszenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 września 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1430). Zapewnienie tych uprawnień należy do obowiązków korzystającego z niniejszej Rekomendacji Przydatności.
- 5.9** Na producencie spoczywa obowiązek sprawdzenia, czy rozwiązanie będące przedmiotem Rekomendacji Przydatności CNBOP-PIB nie narusza uprawnień osób trzecich.
- 5.10** Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną komukolwiek wskutek wadliwości produktu ponosi Producent.
- 5.11** CNBOP-PIB udzielając Rekomendacji Przydatności nie bierze odpowiedzialności za ewentualne naruszenie praw wyłącznych i nabytych.
- 5.12** CNBOP-PIB może dokonywać zmian w niniejszej Rekomendacji Przydatności na wniosek właściciela Rekomendacji.
- 5.13** Rekomendacja Przydatności CNBOP-PIB może być uchylona przez CNBOP-PIB, w przypadku zmian w odrębnych przepisach, normach, podstawach naukowych oraz stanie wiedzy technicznej i praktycznej oraz niepotwierdzenia, w trakcie stosowania, przydatności rozwiązania do danego zastosowania. Rekomendacja Przydatności może być uchylona z inicjatywy własnej CNBOP-PIB.

6. TERMIN WAŻNOŚCI

Rekomendacja Przydatności CNBOP-PIB nr **RP-0003/2017** jest ważna bezterminowo, o ile w rozwiązaniu nie zostaną wprowadzone istotne zmiany.

KONIEC REKOMENDACJI